Vindelns kommun
Vindelns.kommun@vindeln.se

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Älvbrinkens skola i Vindelns kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Älvbrinkens skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Älvbrinkens skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa strukturer och forum för lärarnas samverkan och kollegiala lärande så att former för erfarenhetsutbyte och utveckling av arbetet med anpassningar i undervisningen utvecklas. I detta ingår att inkludera andra personalgrupper som exempelvis elevhälsan och annan personal som regelbundet möter eleverna.

Undervisning

Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver skapa förutsättningar för att tillsammans med eleverna utvärdera undervisningen, detta genom att ta fram och implementera arbetssätt för att kommunicera och tydliggöra syftet med undervisningen.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas *i hög utsträckning* av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges *i låg utsträckning*.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka och använda sig av olika metoder för att göra likvärdiga och kvalitetssäkrade bedömningar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 31 oktober 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se , eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:11128) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd
1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande skäl för bedömningen

Granskningen visar att rektorn på Älvbrinkens skola skapar en god grund för utvecklingen av undervisningen genom att följa upp och analysera kunskapsresultaten och att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Vidare visar granskningen att rektor organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på elevernas lärande och utveckling. Skolinspektionen bedömer dock att rektorn behöver inleda ett utvecklingsarbete med syfte att tydliggöra och skapa strukturer för lärarnas samverkan, särskilt angeläget i detta anser Skolinspektionen att former för erfarenhetsutbyte och utveckling av arbetet med anpassningar prioriteras. Vidare saknas tydlig styrning och ledning rörande frågor som gäller skolans jämställdhetsarbete. Nedan följer skälen för bedömningarna i varje del som granskats inom området.

Rektorns ansvar för uppföljning, analys och utveckling av undervisningen

Rektorn följer upp skolenhetens kunskapsresultat och på vilka sätt som värdegrundsarbetet genomsyrar undervisningen, detta skapar en god grund för utveckling av undervisningen. Rektorn, som vid granskningstillfället arbetat vid skolan drygt ett år, uppger i intervju att analyser av resultaten det senaste läsåret skett både i arbetslagen och gemensamt över skolan. Utifrån dessa analyser har det bland annat framkommit ett stort behov av att utveckla arbetet med bedömningar. Lärare berättar

att det systematiska kvalitetsarbetet tidigare varit ”strukturlöst” men att man nu för första gången fått en överblick och insyn i skolans samlade resultat. Vidare lyfter lärare fram att rektorn på olika sätt följer upp hur undervisningen bedrivs i klassrummet, både via strukturerade lektionsbesök och genom samtal med elever.

Rektors styrning av skolans arbete med jämställdhet

Rektorn ger svag ledning och styrning kring frågor som rör skolans jämställdhetsarbete. Rektorn uppger i intervju att jämställdhetsarbetet är ett av skolans utvecklingsområden och att hon ännu inte kommit fram till hur det arbetet ska styras. I intervju med lärare beskrivs att de arbetat mycket med frågor som berör alla människors lika värde och ger också exempel på hur man tillsammans med eleverna diskuterat frågor kring hur bemötande och förväntningar kan vara olika relaterat till könstillhörighet. I intervju med elever framkommer en bild av att de upplever skolan som jämställd och rättvis.

Rektorns ledning och organisering av det pedagogiska arbetet

Av granskningen framgår att rektorn i flera avseenden leder och organiserar det pedagogiska arbetet med fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Exempelvis förekommer regelbundna diskussioner om värdegrundsarbetet på skolans arbetslagsmöten. I intervjuer med rektor och lärare beskrivs det att det under nuvarande läsår startats kommungemensamma ämnesträffar där kommunens förstelärare leder varsin ämnesgrupp. På skolenheten uppger rektorn att träffar i arbetslagen är en viktig del i utvecklingen av det pedagogiska arbetet men medger samtidigt att hon behöver var mer delaktig och leda innehållet och diskussionerna på ett bättre sätt än vad som hittills varit fallet. Detta sägs vara särskilt angeläget då såväl rektor som flertalet lärare ur olika arbetslag beskriver skolan som ”uppdelad” och att det saknas en samsyn mellan lärare och arbetslag inom flera viktiga områden.

Det senaste läsåret har forumen för elevhälsans samverkan med övrig personal omstrukturerats. Tidigare har samverkan framförallt skett på så kallade elevhälsomöten, nu sker samverkan på ”öppet EHT” där respektive klasslärare får tilldelade tider och möjlighet att lyfta de frågeställningar som är mest aktuella i deras klasser. Representanter för elevhälsan berättar att denna förändring inte ännu är riktigt förankrad i hela organisationen och att det ställer till problem när elevhälsoarbetet inte känns prioriterat.

I liten omfattning förekommer erfarenhetsutbyte och utveckling av arbetet med anpassningar mellan lärare samt mellan lärare och övriga yrkesgrupper. I intervjuer med representanter för elevhälsan, rektorn och lärare framkommer att skolans lärare

kontinuerligt försöker hitta sätt att anpassa undervisningen för elever i respektive klass men att det saknas en systematik för att sprida de framgångsrika anpassningarna till andra lärare och annan personal som möter samma elever och elevgrupper. Därmed riskerar undervisningen att inte bli lika framgångsrik trots att kännedom om framgångsrika strategier finns på skolan.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan *i flera delar* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Rektors ledarskap, men utvecklingsområden finns.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa strukturer och forum för lärarnas samverkan och kollegiala lärande så att former för erfarenhetsutbyte och utveckling av arbetet med anpassningar i undervisningen utvecklas. I detta ingår att inkludera andra personalgrupper som exempelvis elevhälsan och annan personal som regelbundet möter eleverna.

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

I rektors ansvarstagande ingår att lärare genom kollegialt samarbete ges förutsättningar att utveckla sin kompetens och sin medvetenhet i alla de frågor som är väsentliga för att kunna bedriva en undervisning i enlighet med läroplanens krav. Det kan exempelvis handla om att rektor ger förutsättningar för lärare att bedriva ett kollegialt lärande, att det finns tydliga mötesstrukturer med innehåll som fokuserar på att förbättra undervisningspraktikerna för skolans alla lärare men också möjligheter för lärare och elevhälsa att samverka för att bäst utforma undervisningen så att den kommer alla elever tillgodo.

För att det kollegiala samarbetet och lärandet ska få effekt på elevers lärande bör just elevers lärande sättas i centrum, samarbetet bör inriktas mot mer specifika syften och inte ha för generella sådana, och lärarna bör ha möjlighet att utveckla nya och alternativ upplägg och undervisningsmetoder. För att det ska uppstå en påverkan från det kollegiala lärandet på undervisningen spelar rektorn en avgörande roll genom att det är rektor som ska etablera former för det kollegiala samarbetet och följa upp att insatserna ger de effekter som avses.

Skolinspektionen rekommenderar bedömer att rektorn i högre utsträckning leder och organisera det pedagogiska arbetet. Rektorn behöver skapa förutsättningar för samtliga lärare och övrig personal på skolan att samverka och utveckla skolans arbete med anpassningar av undervisningen. Skolinspektionen vill i sammanhanget betona vikten av att all personal som regelbundet möter elever i utbildningssituationer deltar i arbetet eller delges resultaten av de insatser som det beslutas om.

Undervisning

Författningsstöd
1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185) Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande skäl för bedömningen

Granskningen visar att undervisningen på Älvbrinkens skola överlag är målfokuserad, strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärarna arbetar aktivt för att stimulera och utmana eleverna utifrån deras kunskapsnivå. Lärarna anpassar undervisningen till elevgruppen och ger stöd till elever som behöver det. Granskningen visar vidare att eleverna görs delaktiga i planeringen av undervisningen. Lärarna kommunicerar dock sällan syftet med lektionen eller arbetsområdet på ett sådant sätt att eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt eget lärande, därmed saknas också en viktig förutsättning för att kunna genomföra sammanfattande avslut på lektioner eller arbetsområden. Nedan följer skälen för bedömningarna i varje del som granskats inom området.

Strukturerad undervisning och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen överlag är målfokuserad, strukturerad och varierad. I intervjuer och lektionsobservationer framkommer att lärarna på flera olika sätt arbetar för att klargöra lektionens arbetsuppgifter för eleverna. I intervjuer framkommer att det inte finns någon gemensam modell eller strategi för hur strukturen på lektionerna ska läggas upp men samtliga klasslärare uppger sig ha hittat framgångsrika strategier anpassade utifrån den gällande elevgruppen. Detta bekräftas även under de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört under

granskningen då lektionerna bland annat innehåller tydliga inledningar med hjälp av bildstöd. Flera lärare relaterar till vad eleverna arbetade med den föregående lektionen och vad de kommer göra nästkommande lektion för att knyta ihop lektionerna. Syftet med lektionen eller arbetsområdet framgår dock inte på de lektioner som observerats annat än i något enstaka fall. Lärarna beskriver i intervju att det saknas en samsyn och diskussion om hur arbetet med att tydliggöra målen med undervisningen kan utvecklas. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver inleda ett utvecklingsarbete i denna del, se nedan under Identifierat utvecklingsområde.

I de fall som lektionerna är långa planerar lärarna lektionspassen på ett sådant sätt att undervisningen varieras med olika inslag och ämnen. Lärarna varierar arbetssätt där enskilt-/par- eller grupparbete blandas med inslag av fysisk aktivitet. Detta bekräftar ett flertal av de elever som Skolinspektionen intervjuat. De flesta observerade lektioner följer ett logiskt flöde då lärarledda genomgångar ger ett sammanhang till elevernas aktiviteter på lektionerna.

Granskningen visar vidare att lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd. Detta genom att lärarna ger eleverna stöd att komma igång med uppgifter och stöd under det fortsatta arbetet. Exempelvis genom att ge tydliga instruktioner, fånga upp frågor, ge förklaringar och säkerställa att eleverna förstår. Vid lektionsobservationerna är lärarna i mer eller mindre ständig rörelse och hjälper de elever som behöver det. Hur eleverna förväntas påkalla lärarens uppmärksamhet varierar mellan klassrummen, i de flesta fall förväntas eleverna räcka upp handen medan det i andra fall förväntas ske genom att elevernas skriver upp sig på lista.

Individanpassad undervisning – stöd, stimulans och utmaningar

Granskningen visar att eleverna i undervisningen utmanas och stimuleras med utgångspunkt i varje elevs behov och förutsättningar. Lärarna anpassar även undervisningen till elevgruppen och ger stöd till elever som behöver det. Vid intervjuer med lärare framkommer att lärarna anpassar undervisningen för elever som behöver stöd och ger utmanande uppgifter till elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. Exempel på hur lärarna gör anpassningar kan handla om att erbjuda uppgifter med olika svårighetsgrad och genom att medvetet dela in eleverna i grupper eller placera eleverna i klassrummet på ett genomtänkt sätt. Elever som snabbt blir klara kan få extrauppgifter. De extrauppgifter som används är då ofta av fördjupande karaktär. Eleverna ger exempel på att de i matematik kan få extrablad med svårare uppgifter inom det område de arbetar med för tillfället. Av lektionsobservationer framgår att lärarna uppmuntrar eleverna att göra sitt bästa och

att lärarna motiverar eleverna genom att ge positiv återkoppling på elevernas inspel och ansträngningar.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna i flera fall görs delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande. Lärarna uppger att de arbetar på olika sätt för att ge eleverna reellt inflytande över ämnesinnehållet och för att göra dem delaktiga i sitt eget lärande. Lärarna ger exempel på att de tillsammans med eleverna genomför kartläggningar av elevernas förkunskaper och intresseområden vilket skapat ett stort elevengagemang.

Ur intervjuer och lektionsobservationer framgår olika exempel på hur eleverna får utvärdera undervisningen, någon lärare arbetar med loggböcker medan någon annan använder sig av metoden ”exit-tickets”. Lärare beskriver att de flesta genomför någon form av utvärdering av undervisningen men att det ser olika ut och det saknas gemensamma strategier för detta på skolan. Skolinspektionen bedömer att skolan genom ett utvecklingsarbete med att tydliggöra syftet med undervisningen också kan utveckla arbetet med att utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna. Detta utifrån avsikten med lektionen eller arbetsområdet.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan *i flera delar* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Undervisning, men utvecklingsområden finns.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver skapa förutsättningar för att tillsammans med eleverna utvärdera undervisningen genom att ta fram och implementera arbetssätt för att kommunicera och tydliggöra syftet med undervisningen.

Enligt läroplanen ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad, och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

I praktiken behöver läraren konkretisera målet med lektionen för eleverna genom att tydliggöra syftet och vilka kunskaper som undervisningen är tänkt att eleven ska kunna utveckla. Detta betyder dock inte att läraren ska redovisa exakt vad som står i kursplanen och kunskapskraven, eller hänvisa eleverna till att läsa dessa texter själva. Det handlar om att läraren har en så pass tydlig idé om kopplingen att läraren på ett

kortfattat och för eleverna lättförståeligt sätt kan förmedla vad eleverna ska lära sig under lektionen och vad de olika aktiviteterna syftar till. Med andra ord ska läraren inte enbart berätta vad eleverna ska göra under lektionen.

När läraren utvärderar undervisningen är det väsentligt att läraren inhämtar elevernas synpunkter om hur undervisningen genomförs med avseende på innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Att ge eleverna möjlighet att tänka och reflektera över undervisningens kvalitet är av vikt för att läraren ska kunna få ett underlag att utveckla undervisningen. Dessa utvärderingar ska göras kontinuerligt under terminens gång och inte bara i slutet av en termin eller årskurs. Detta är särskilt viktigt om undervisningen inte fungerar, så att läraren har möjlighet att förändra upplägg och genomförande i befintlig undervisningsgrupp.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med personalen planerar och genomför ett utvecklingsarbete som syftar till att tydliggöra syftet med undervisningen för eleverna. Utifrån att eleverna blir mer medvetna om vad de ska lära sig kan också elevernas medverkan i utvärderingen av undervisningen utvecklas.

Trygghet och studiero

Författningsstöd
3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper**,** 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Utbildningen präglas *i hög utsträckning* av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande skäl för bedömningen

Granskningen visar att personalen på skolan bedriver ett aktivt och strukturerat arbete för att skapa trygga miljöer på Älvbrinkens skola. Även om granskningen visar att studieron vid vissa tillfällen varierar mellan klasser och lektioner så finns det ett samlat arbete där lärare och elever deltar för att skapa studiero. Nedan följer skälen för bedömningarna i varje del som granskats inom området.

Skolans arbete för att skapa trygghet

Skolinspektionen bedömer att personalen på Älvbrinkens skola bedriver ett aktivt arbete för att skapa trygga miljöer och att motverka kränkningar. Skolan kartlägger regelbundet elevernas upplevelse av skolan och om det finns otrygga platser. Sedan

beslutar man om och genomför utvecklingsinsatser för att förbättra arbetet. Exempelvis har man på senare tid skapat ett ”aktivitetshus” så att fler elever, framförallt i de äldre årskurserna får tillgång till anpassade material och rastaktiviteter. Andra insatser som genomförts är bland annat att rektorn under innevarande läsår beslutat om att införa ett ”trygghetsteam” som ska arbeta med frågor som berör kränkningar och trygghet på skolan. Personalen diskuterar i stor utsträckning trygghets- och värdegrundsfrågor vilket bland annat resulterat i att man kontinuerligt arbetar med olika värdegrundsmål och att personalen uppmärksammar elever som är ensamma i samband med rastsituationer.

Skolans arbete för att skapa studiero

Personalen på skolan bedriver ett kontinuerligt arbete för att undervisningen ska präglas av studiero. På de lektioner som Skolinspektionen observerat råder god eller mycket god studiero, eleverna kan ägna sig åt arbetsuppgifterna utan att bli störda av sina klasskamrater. Lärarna är snabba med att korrigera när ljudnivån blir för hög, antingen genom att ”hyssja”, via ögonkontakt eller genom att prata med den aktuella eleven/elevgruppen på deras nivå. I intervjuer framkommer dock en varierande bild där man uppger att studieron skiljer sig mellan olika klasser och lektioner. Några elever uppger att det ibland blir pratigt och att elever kan bli störda. Andra elever säger att det oftast är lugnt så att det går att koncentrera sig på ett bra sätt. I intervjuerna framkommer att flera lärare arbetar med olika typer av belöningssystem för att premiera god studiero, exempelvis kan det röra sig om att klassen för samla på olika utmärkelser mot ett gemensamt mål. Skolan har gemensamma ordningsregler för de mer skolövergripande områdena medan varje klass har bestämt vilka ordningsregler som ska gälla för deras grupp. Lärare ger exempel på att eleverna även varit med och diskuterat vilka konsekvenser som ska gälla ifall elever inte lever upp till de regler som klassen kommit överens om.

Vidare framkommer det att diskussioner förs i respektive arbetslag kring tips och strategier för att främja god studiero. Lärarna beskriver att det finns en samsyn även om de till viss del arbetar på olika sätt utifrån egna preferenser och den aktuella elevgruppen.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att Älvbrinkens skola *i hög utsträckning* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Trygghet och studiero. Även om studieron vid vissa tillfällen fortfarande kan förbättras så är det Skolinspektionens bedömning att det pågående, åtgärdande och förebyggande arbetet håller en hög kvalitet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd
1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen
9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen
Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning ges *i låg utsträckning.*

Sammanfattande skäl för bedömningen

Granskningen visar att rektorn har följt upp och tillsammans med lärarna analyserat deras bedömningar av elevernas kunskapsutveckling. Rektorn gör analysen att det finns lärare som behöver utveckla sin kompetens avseende bedömning men har ännu inte satt in och genomfört tillräckliga insatser. Det saknas ett arbete med att säkerställa en likvärdig bedömning på skolan. Skolinspektionen bedömer därför att rektorn behöver inleda ett utvecklingsarbete i denna del. Nedan följer skälen för bedömningarna i varje del som granskats inom området.

Uppföljning och analys av lärarnas omdömen

Granskningen visar att rektorn följt upp lärarnas bedömningar av elevernas kunskapsutveckling samt analyserat dessa. Skillnader i bedömningar mellan de olika årskurserna/lärarna uppdagades och rektorn har tillsammans med lärarna diskuterat dessa resultat. Slutsatserna var att många lärare känner sig osäkra i bedömningssituationen. Detta bekräftas av de lärare som Skolinspektionen intervjuat, en hög andel uttrycker en osäkerhet kring bedömningar, framförallt de olika värdeorden i kunskapskraven. Exempelvis uttrycker någon lärare att man behöver diskutera vad som ska kategoriseras som ”en enkel faktatext” då tolkningen kan variera från lärare till lärare. Sammantaget framkommer att det dels råder osäkerhet kring hur bedömningen ska gå till likväl som en osäkerhet kring vad som ska bedömas.

Förutsättningar för att säkerställa en likvärdig bedömning

Granskningen visar att det saknas ett arbete med att säkerställa en likvärdig bedömning på skolan.I intervjuer med rektor och lärare samt genom dokumentstudier av skolenhetens systematiska kvalitetsarbete framgår det att arbetet med bedömning av elevernas kunskapsutveckling är ett av skolans största utvecklingsområden. Kommunens rektorer har tagit initiativ till kommunövergripande ”ämnesträffar” som på sikt ska ge lärarna förutsättningar att samverka och använda sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Hittills har detta forum framförallt behandlat

frågor som berör undervisningsinnehåll, inte bedömningsfrågor. Det saknas vid granskningstillfället även forum där lärare kan kvalitetssäkra sina omdömen likväl som bedömningar av de nationella proven i samverkan med andra på skolenheten.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan *i låg utsträckning* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Bedömning och betygssättning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka och använda sig av olika metoder för att göra likvärdiga och kvalitetssäkrade bedömningar.

Enligt Skolverkets allmänna råd med kommentarer om Betyg och betygssättning har rektorn en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga omdömen och betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.
I råden framkommer även att sambedömning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet, eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Ett professionellt samtal om utformningen av ändamålsenliga bedömningssituationer och bedömning av olika underlag kan förbättra likvärdigheten. Lärare kan även diskutera hur olika underlag kan värderas i förhållande till ämnets eller kursens syfte, centrala innehåll och kunskapskrav samt utifrån den undervisning som har bedrivits.

Skolinspektionens rekommendation är att rektorn, i samarbete med lärarna, snarast inleder ett utvecklingsarbete för att ge lärarna förutsättningar att samverka och använda sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. I nuläget har rektorn inte säkerställt att alla lärare bedömer elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven. Ett sätt att säkerställa likvärdigheten mellan lärare är att skapa gemensamma forum för att diskutera bedömningsfrågor. Bedömningsdiskussionerna bör ske med regelbundenhet. Genom diskussioner kan lärare öka sin samsyn på hur elevprestationer ska värderas. En ökad samsyn innebär dock inte per automatik att lärarna värderar en elevprestation på samma sätt. Däremot kan diskussioner som strävar mot en samsyn bidra till att synliggöra lärares olika sätt att uppfatta kriterier och kravnivåer.

På Skolinspektionens vägnar

X Veronica Bonivart Säfström

Beslutsfattare
Signerat av: Veronica Bonivart Säfström

X Robert Sondell

Föredragande
Signerat av: Robert Sondell

I handläggningen av ärendet har även Britta Seeger och Caroline Rönnegard medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tio lektionsobservationer
- Tre gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 12 februari 2019 och den 15 februari 2019. Besöket genomfördes av Robert Sondell och Britta Seeger.

Älvbrinkens skola är belägen i de centrala delarna av Vindeln. Skolan är en F-5 skola med ca 250 elever. På Älvbrinkens skola finns även grundsärskola och fritidshem. Samtliga verksamheter leds av en gemensam rektor.